

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 4.9.2019
COM(2019) 397 final

2019/0180 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o spremembi Uredbe (EU) št. 1309/2013 o Evropskem skladu za prilagoditev
globalizaciji (2014–2020)**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

- **Razlogi za predlog in njegovi cilji**

Namen tega predloga je omogočiti podporo iz Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji (v nadaljnjem besedilu: ESPG) delavcem, ki postanejo presežni zaradi verjetnih gospodarskih motenj, ki so posledica izstopa Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska (v nadaljnjem besedilu: Združeno kraljestvo) iz Unije brez sporazuma o izstopu.

Združeno kraljestvo je 29. marca 2017 v skladu s členom 50 Pogodbe o Evropski uniji (PEU) predložilo uradno obvestilo o nameri o izstopu iz Unije. Na prošnjo Združenega kraljestva se je Evropski svet (člen 50) 11. aprila 2019¹ dogovoril o dodatnem podaljšanju² obdobja iz člena 50(3) PEU do 31. oktobra 2019. Če Združeno kraljestvo ne ratificira sporazuma o izstopu³ do 31. oktobra 2019 ali ne zaprosi za tretje podaljšanje, ki ga soglasno potrdi Evropski svet (člen 50), bo Združeno kraljestvo izstopilo iz Unije brez sporazuma in torej s 1. novembrom 2019 postalo tretja država. Brez sporazuma o izstopu je verjetno, da bo imel tak izstop znatne negativne posledice za nekatere industrijske panoge in storitve, zaradi katerih bodo ljudje, ki delajo v teh sektorjih, postali presežni.

Cilj ESPG je podpirati delavce, ki so postali presežni, in samozaposlene osebe, ki so opustile dejavnost, zaradi velikih strukturnih sprememb v svetovnih trgovinskih tokovih, ki so posledica globalizacije, ali zaradi svetovnih finančnih in gospodarskih kriz.

V okviru merila globalizacije se ESPG uporablja za odpuste, ki so posledica preseljevanja delovnih mest v tretje države, velikih sprememb v trgovanju Unije z blagom ali storitvami ali hitrega upada tržnega deleža Unije v sektorju. Ta predlog določa, da področje uporabe ESPG vključuje delavce, ki so postali presežni na območjih, v sektorjih, na ozemljih ali trgih dela, ki so jih prizadele hude gospodarske motnje zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Unije brez sporazuma o izstopu. Tak izstop bo pomenil pomembno spremembo v trgovinskih odnosih EU in sestavi notranjega trga, zato se lahko pričakuje, da bo znatno vplival na trgovinske tokove, rast in delovna mesta.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike in drugimi politikami Unije**

Ta predlog je del načrta Unije za pripravljenost in nepredvidljive razmere, katerega namen je ublažiti največje motnje zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Unije brez sporazuma o izstopu.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Pravna podlaga je Pogodba o delovanju Evropske unije (PDEU) in zlasti tretji odstavek člena 175.

¹ Sklep Evropskega sveta (EU) 2019/584, UL L 101, 11.4.2019, str. 1.

² Na prošnjo Združenega kraljestva je Evropski svet 22. marca 2019 sprejel sklep o prvem podaljšanju (Sklep Evropskega sveta (EU) 2019/476, UL L 80I, 22.3.2019, str. 1).

³ Sporazum o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo (UL C 144I, 25.4.2019, str. 1).

Če se izkaže, da so potrebni posebni ukrepi zunaj strukturnih skladov, in brez poseganja v ukrepe, sprejete v okviru drugih politik Unije, člen 175(3) Evropskemu parlamentu in Svetu omogoča ukrepanje v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ter po posvetovanju z Evropskim ekonomsko-socialnim odborom in Evropskim odborom regij.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Financiranje iz proračuna Unije se osredotoča na dejavnosti, katerih ciljev države članice same ne morejo zadovoljivo doseči in pri katerih lahko ukrepanje Unije prinese dodatno vrednost v primerjavi s samostojnim ukrepanjem držav članic. Uporaba ESPG za financiranje ukrepov, namenjenih pomoči presežnim delavcem pri iskanju nove zaposlitve, spoštuje načelo subsidiarnosti in ustvarja evropsko dodano vrednost.

Običajna praksa je, da se presežnim delavcem pomaga z nacionalnimi programi zaposlovanja, in namen ESPG ni nadomestiti takšnih programov. Ob nepričakovanih prestrukturiranjih, ki imajo znatne učinke na trg dela, pa so običajni nacionalni programi postavljeni pred preizkušnjo. Zaradi obsega in posledic nepričakovanih obsežnih prestrukturiranj ter ker je ESPG izraz solidarnosti v državah članicah in med njimi, se pomoč lahko bolje zagotavlja na ravni Unije. S podporo iz ESPG bo solidarnost Unije v izrednih okoliščinah oprijemljivejša za prizadete delavce ter tudi na splošno za državljane in državljanke Unije.

Uporaba ESPG ustvarja dodatno vrednost, saj povečuje skupno število storitev, ki so na voljo presežnim delavcem, pa tudi raznolikost ponujenih storitev in raven njihove intenzivnosti. ESPG poleg tega omogoča preskušanje inovativnih zamisli, ugotavljanje dobrih praks in njihovo vključevanje v sveženj nacionalnih podpornih ukrepov. Ukrepi, ki jih sofinancira ESPG, na splošno tudi prispevajo k boljšemu zagotavljanju podpore presežnim delavcem.

- **Sorazmernost**

V skladu z načelom sorazmernosti določbe tega predloga ne presegajo tistega, kar je potrebno za doseg ciljev predloga. Upravno breme za Unijo in nacionalne organe, ki zapošajo za podporo iz ESPG, ne presega tistega, kar je potrebno, da Komisija izvaja svoje pooblastilo za izvrševanje proračuna Unije. Ker se finančni prispevek izplača organom države članice na podlagi načela deljenega upravljanja, bo država članica morala predložiti poročilo o uporabi finančnega prispevka.

- **Izbira instrumenta**

Ta predlog je sprememba Uredbe (EU) št. 1309/2013, zato mora biti uredba.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAJINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja ustreznosti obstoječe zakonodaje**

Ta predlog se sprejema v okviru ukrepov za nepredvidljive razmere, katerih namen je ublažiti največje motnje zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Unije brez sporazuma o izstopu. Evropska komisija je analizirala tveganja in ugotovila, da je ta predlog potreben za zagotovitev učinkovitega odziva ESPG pri izkazovanju solidarnosti z delavci, ki v Uniji postanejo presežni zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Unije brez sporazuma o izstopu.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Člen 12 Uredbe Sveta (EU, EURATOM) št. 1311/2013 z dne 2. decembra 2013 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 določa, da sredstva ESPG ne smejo presegati najvišjega letnega zneska 150 milijonov EUR (v cenah iz leta 2011).

Ta predlog ne spreminja najvišjega letnega zneska ESPG.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

V predlagani spremembi člena 2 je določeno, da spada izstop Združenega kraljestva iz Unije brez sporazuma o izstopu v področje uporabe ESPG. S tem naj bi se omogočilo, da se lahko ESPG učinkovito odziva z zagotavljanjem podpore delavcem, ki v Uniji postanejo presežni zaradi izstopa Združenega kraljestva brez sporazuma o izstopu.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Uredbe (EU) št. 1309/2013 o Evropskem skladu za prilagoditev globalizaciji (2014–2020)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti tretjega odstavka člena 175 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

po posvetovanju z Evropskim ekonomsko-socialnim odborom,

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Z Uredbo (ES) št. 1927/2006 Evropskega parlamenta in Sveta⁴ je bil ustanovljen Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji (ESPG) za večletni finančni okvir od 1. januarja 2007 do 31. decembra 2013. ESPG je bil ustanovljen, da bi Uniji omogočil izkazati solidarnost do delavcev, ki so izgubili svoja delovna mesta zaradi velikih strukturnih sprememb v svetovnih trgovinskih tokovih zaradi globalizacije.
- (2) Področje uporabe ESPG je bilo leta 2009 z Uredbo (ES) št. 546/2009 Evropskega parlamenta in Sveta⁵ kot del evropskega načrta za oživitev gospodarstva razširjeno na podporo delavcem, ki so postali presežni neposredno zaradi svetovne finančne in gospodarske krize.
- (3) Z Uredbo (EU) št. 1309/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁶ je bil ESPG ustanovljen za obdobje večletnega finančnega okvira od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2020. Z navedeno uredbo se je prav tako razširilo področje uporabe ESPG, da poleg odpustov zaradi velikih strukturnih sprememb v svetovnih trgovinskih tokovih, ki so posledica globalizacije, in odpustov, ki so posledica resne gospodarske motnje zaradi še vedno trajajoče svetovne finančne in gospodarske krize, ki je predmet Uredbe (ES) št. 546/2009, zajema tudi odpuste, ki so posledica kakršne koli nove svetovne finančne in gospodarske krize. Poleg tega je bila z Uredbo (EU, Euratom)

⁴ Uredba (ES) št. 1927/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o ustanovitvi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji ([UL L 406, 30.12.2006, str. 1](#)).

⁵ Uredba (ES) št. 546/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 1927/2006 o ustanovitvi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji ([UL L 167, 29.6.2009, str. 26](#)).

⁶ Uredba (EU) št. 1309/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o Evropskem skladu za prilagoditev globalizaciji (2014–2020) in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1927/2006 ([UL L 347, 20.12.2013, str. 855](#)).

2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta⁷ spremenjena Uredba (EU) št. 1309/2013, da so se med drugim uvedla pravila, ki ESPG omogočajo, da izjemoma zajema kolektivne vloge, pri katerih so udeležena mala in srednja podjetja, ki se nahajajo v isti regiji in delujejo v različnih gospodarskih panogah po ravni oddelkov NACE Revizija 2⁸, kadar država članica prosilka dokaže, da ta mala in srednja podjetja predstavljajo glavno ali edino vrsto poslovne dejavnosti v tej regiji.

- (4) Združeno kraljestvo je 29. marca 2017 na podlagi člena 50 Pogodbe o Evropski uniji (PEU) predložilo uradno obvestilo o svoji nameri, da izstopi iz Unije. Pogodbi se za Združeno kraljestvo prenehata uporabljati z dnem začetka veljavnosti sporazuma o izstopu, sicer pa dve leti po navedenem uradnem obvestilu, razen če Evropski svet v dogovoru z Združenim kraljestvom soglasno ne sklene, da se to obdobje podaljša.
- (5) Na prošnjo Združenega kraljestva se je Evropski svet 11. aprila 2019 dogovoril⁹ o dodatnem podalšanju¹⁰ obdobja iz člena 50(3) PEU do 31. oktobra 2019. Če Združeno kraljestvo ne ratificira sporazuma o izstopu¹¹ do 31. oktobra 2019 ali ne zaprosi za tretje podaljšanje, ki ga soglasno potrdi Evropski svet, bo Združeno kraljestvo iz Unije izstopilo brez sporazuma in bo s 1. novembrom 2019 postalo tretja država. Tak izstop brez sporazuma bo verjetno imel negativne posledice za nekatere industrijske panoge in storitve, zaradi katerih bodo ljudje, ki delajo v teh sektorjih, postali presežni.
- (6) S to uredbo za nepredvidljive razmere bi se morala spremeniti Uredba (EU) št. 1309/2013, da se določi, da odpusti zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Unije brez sporazuma o izstopu spadajo v področje uporabe ESPG. S tem se zagotovi, da se lahko ESPG učinkovito odziva z zagotavljanjem pomoči delavcem, ki so postali presežni na območjih, v sektorjih, na ozemljih ali trgih dela, ki so jih prizadele hude gospodarske motnje zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Unije brez sporazuma o izstopu.
- (7) Ta uredba bi morala začeti veljati nemudoma na dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* in bi se morala uporabljati od dne, ki sledi dnevu, na katerega se Pogodbi prenehata uporabljati za Združeno kraljestvo. Ta uredba pa se ne bi smela uporabljati, če je do tega dne začel veljati sporazum o izstopu, sklenjen z Združenim kraljestvom v skladu s členom 50(2) PEU –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

V Uredbi (EU) št. 1309/2013 se v členu 2 točka (a) nadomesti z naslednjim:

⁷ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 ([UL L 193, 30.7.2018, str. 1](#)).

⁸ Uredba (ES) št. 1893/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o uvedbi statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti NACE Revizija 2 in o spremembi Uredbe Sveta (EGS) št. 3037/90 kakor tudi nekaterih uredb ES o posebnih statističnih področjih ([UL L 393, 30.12.2006, str. 1](#)).

⁹ Sklep Evropskega sveta (EU) 2019/584, UL L 101, 11.4.2019, str. 1.

¹⁰ Na prošnjo Združenega kraljestva je Evropski svet 22. marca 2019 sprejel sklep o prvem podalšanju (Sklep Evropskega sveta (EU) 2019/476, UL L 80I, 22.3.2019, str. 1).

¹¹ Sporazum o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo (UL C 144I, 25.4.2019, str. 1).

„(a) delavcem, ki so postali presežni, in samozaposlenim osebam, ki so opustile dejavnost, zaradi velikih strukturnih sprememb v svetovnih trgovinskih tokovih, ki so posledica globalizacije in se pokažejo zlasti kot bistveno povečanje uvoza v Unijo, velike spremembe v trgovanju Unije z blagom ali storitvami, hiter upad tržnega deleža Unije v sektorju, preselitev dejavnosti v tretje države, ali kot posledica izstopa Združenega kraljestva iz Unije brez sporazuma o izstopu, pod pogojem, da imajo ti odpusti pomemben negativen učinek na lokalno, regionalno ali nacionalno gospodarstvo;“.

Člen 2

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od dneva, ki sledi dnevu, na katerega se Pogodbi prenehata uporabljati za Združeno kraljestvo na podlagi člena 50(3) Pogodbe o Evropski uniji.

Vendar se ta uredba ne uporablja, če je do dneva, ki sledi dnevu, na katerega se Pogodbi prenehata uporabljati za Združeno kraljestvo, začel veljati sporazum o izstopu, sklenjen z Združenim kraljestvom v skladu s členom 50(2) Pogodbe o Evropski uniji.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik